

Kela|Fpa[®]
Projektet Rehabilitering i vardagen för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning

Riina-Maria Leskelä, projektchef

Kela|Fpa

Bakgrunden till projektet

Allmän bakgrund, utvecklingsneurologiska diagnoser och tjänster för personer under 30 år

- Adhd-diagnoserna och inköpen av adhd-läkemedel har ökat mycket under de senaste åren när det gäller barn och unga i Finland
- Det har även skett en kraftig, fortgående ökning inom FPA:s rehabiliteringstjänster för personer med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning under de senaste åren
 - Antalet sökande till rehabiliteringstjänsten Min egen väg har ökat mest. Antalet beviljade rehabiliteringar är nu tio gånger så stort som 2021.
 - Det har också skett en ökning inom Laku-familjerehabilitering och anpassningskurser.
- Av ansökningarna till Laku- och Min egen väg-rehabilitering avslås i nuläget 40–50 %, vilket innebär en stor extra arbetsbörda såväl för den som lämnar in ansökan som för FPA

I regeringsprogrammet 2023 har man fäst vikt vid detta:

- Regeringen beviljar **tillfällig** tilläggsfinansiering för FPA:s prövningsbaserade neuropsykiatriska rehabiliteringstjänster
7,5 + 22 miljoner euro
- Tilläggsfinansieringen räcker till 2026
- Efter 2026 kommer neuropsykiatrisk rehabilitering enligt prövning fortfarande att beviljas, men volymen kommer att vara klart mindre
- **I framtiden kommer FPA inte att kunna svara på den ständigt ökande efterfrågan, utan det är något som välfärdsområdena bör kunna ta tag i bättre > projektet Spektrum har grundats för att ge välfärdsområdena stöd för detta**

Kela|Fpa

**FPA:s
rehabiliterings-
tjänster för barn
och unga med
utvecklingsneuro-
logisk
funktionsnedsätt-
ning**

5

14.11.2024

Riina-Maria Leskelä/rehabiliteringsgruppen

FPA:s viktigaste rehabiliteringstjänster för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning:

- Anpassningskurser för familjer där ett barn har adhd eller autismspektrumtillstånd
- LAKU-familjerehabilitering för barn och unga i åldern 7–15 år som har diagnostiserats med adhd, autismspektrumtillstånd (utan betydande fördröjning i den kognitiva utvecklingen), Tourettes syndrom eller långvariga tic-symtom
- Min egen väg-rehabilitering för unga i åldern 16–29 år med adhd eller autismspektrumtillstånd utan betydande fördröjning i den kognitiva utvecklingen (Aspergers syndrom)

FPA:s rehabiliteringstjänster har en kompletterande roll

- Enligt lag ansvarar i första hand välfärdsområdets hälso- och sjukvårdstjänster för medicinsk rehabilitering (lagen om ordnande av social- och hälsovård 612/2021 8 §, lagen om välfärdsområden 611/2021 7 §, hälso-och sjukvårdslagen 1326/2010 24 §)
 - Socialvården spelar också ofta en betydande roll när det gäller ordnandet av stöd och rehabilitering (t.ex. socialvårdslagen 1301/2014 17 och 18 §)
 - Uppväxt- och skolmiljöns betydelse är också viktig
- ❖ Vid FPA ser man för närvarande att klienter hänvisas till FPA:s rehabiliteringstjänster utan att behövliga primära tjänster har ordnats i närheten av barnets eller den ungas vardagsmiljö

Kela|Fpa

Projektet Spektrum

Projektet Spektrum syftar till att stödja välfärdsområdena att utveckla tjänsterna för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning

Projektets mål:

- Förbättra klientens tillgång till stöd, vård och rehabilitering inom välfärdsområdet
- Förtydliga praxisen för hänvisning till FPA-rehabilitering samt målgruppen för rehabilitering
- Informera om de förändringar som sker efter 2026 och tillsammans med intressentgrupperna skapa samsyn kring tjänster för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning

Grundläggande information om projektet

- En viktig målgrupp utöver aktörer inom social- och hälsovårdstjänster är sektorn för fostran och undervisning
- När projektet inleddes hördes experter inom välfärdsområdena, organisationer samt aktörer inom forskning
- Projektets innehåll fokuserar på utveckling av multiprofessionellt arbete och servicestigar
- Projektet pågår 2024–2027
- Projektet Spektrum är inriktat på social- och hälsovårdstjänster för åldersgruppen 0–29 år

Kela|Fpa

Utlysning av finansiering för velfärdsområdena

Basuppgifter om utlysningen

- Finansiering kan sökas av välfärdsområdena och Helsingfors stad
- Finansieringen uppgår till sammanlagt 2,2 mn euro för alla sökande, dvs. cirka 100 000 euro/välfärdsområde
- Finansieringen ska användas för utveckling och får inte användas för kostnader för tjänster, alltså normalt arbete
- Ingen självfinansierad del krävs
- De sökande konkurrerar inte med varandra om finansieringen. Finansiering beviljas alla som har lämnat in en ansökan som uppfyller kriterierna. FPA kan kräva ändringar i projektplanens innehåll för att finansieringen ska beviljas.

Utvecklingsprojektets längd och omfattning

- Vid FPA pågår projektet till utgången av 2027.
- Avsikten är att utvecklingsprojektet inleds inom respektive värfärdsområde senast i april 2025. Det är möjligt att förhandla om en senare tidpunkt.
- Valfärdsområdenas utvecklingsprojekt ska pågå minst ett år under perioden 2025–2027.
- Flera välfärdsområden kan bilda ett gemensamt utvecklingsprojekt. Det belopp som då beviljas är i princip i samma proportion större.
Obs! Ett (1) välfärdsområde ansvarar för ansökningsprocessen och finansieringen betalas ut till ett (1) välfärdsområde.

Utbetalning och rapportering

- Ett avtal om den beviljade finansieringen ingås med välfärdsområdet
- Finansieringen betalas ut
 - i efterhand halvårsvis eller enligt överenskommelse
 - det är möjligt att förhandla om förskott, ifall ett sådant är nödvändigt för att inleda utvecklingsarbetet
- Välfärdsområdet rapporterar om projektets framskridande till finansiären under projektets gång på ett sätt som överenskomms separat
 - utbetalningen är bunden till rapporteringen och sker utifrån de faktiska kostnaderna

Kela|Fpa[®]

**För hurdan
utveckling beviljas
finansiering?**

Gemensamma kriterier för alla

- 1) **Sektorsövergripande** utvecklingsarbete av social- och hälsovårdstjänster för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning
 - FPA finansierar inte utveckling av enskilda enheters eller yrkesgruppers arbete

- 2) Utvecklingsarbetet ska omfatta samarbete med **sektorn för fostran eller utbildning**
 - Samarbete kan också innebära att man utvecklar ett nystartat samarbete, men sektorn för fostran och/eller utbildning måste engageras redan i ansökningskedet

- 3) Utvecklingen ska **bindas till det övriga utvecklingsarbetet och ledningen av tjänsterna** som pågår inom välfärdsområdet
 - inte fristående projektutveckling
 - målet är bestående eller långsiktiga verksamhetsmodeller

- 4) För utvecklingsarbetet i anslutning till projektet Spektrum ska det **utses en sakkunnig eller koordinator** som har ett nära samarbete med FPA

- 5) De välfärdsområden som får projektfinansiering förbinder sig också att **dela med sig av sin goda praxis och sina lärdomar** till andra

En utgångspunkt är också välfärdsområdenas olika behov

- De tjänster, funktioner och processer vars utveckling bäst främjar respektive välfärdsområdes möjligheter att tillgodose behovet av stöd för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning
 - Kan omfatta både social- och hälsovård
 - Utöver sektorn för fostran och utbildning kan utvecklingen även omfatta samarbete med andra aktörer, t.ex. ungdomsväsendet och organisationer

Finansiering kan beviljas (preliminärt)

- 1) I första hand för att anställa en koordinator
- 2) För utbildningskostnader (max 10–20%)
 - Det lönar sig att beakta att FPA inom ramen för projektet Spektrum ordnar riksomfattande webinarier om teman som är gemensamma för alla. Valfärdsområdena kan framföra önskemål och idéer om teman för webinarier.

3) För informationskostnader (max 10–20%)

- Det kan t.ex. vara fråga om information om social- och hälsovårdstjänster till föräldrar till barn med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning eller till unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning
- Inom ramen för projektet kommer FPA sannolikt också att informera riksomfattande. Det rör sig dock om information på en mer allmän nivå

Annat viktigt att beakta

- En viktig del av projektet Spektrum är utveckling av processen för hänvisning till FPA:s rehabiliteringstjänster
 - Projektgruppen vid FPA + projektets regionala experter tillsammans
- Inom projektet bedrivs ett riksomfattande samarbete som koordineras av FPA
 - syftet är att dela kunskap, utveckla tillsammans och lära sig av andra

Kela|Fpa[®]

Ansökan

Ansökan

- Ansökningstiden är 13.1–14.2.2025
- Ansökningsformuläret och anvisningarna läggs ut på webbplatsen senast 30.11:
[Rehabilitering i vardagen för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning | Samarbetspartner | FPA](#)

Sparring för ifyllande av ansökningsformuläret och uppgörande av en projektplan (på finska):

Torsdag 5.12 kl. 9.30–11.30

Tisdag 7.1. kl. 12–14

Onsdag 11.12 kl. 13–15

Måndag 16.12 kl. 9–11

Anmälan till sparring samt mer information:

kuntoutushanke@kela.fi

Projektplanen (max 10 s.) ska innehålla åtminstone följande:

- En beskrivning av situationen i välfärdsområdena/regionerna och de mål som ställs upp för projektet
- Metoderna för att nå målen, dvs. vad finansieringen kommer att användas till och varför, t.ex.
 - Arbetsbeskrivningen och uppgifterna för projektets utvecklingskoordinator
 - Om man vill använda projektfinansieringen för utbildning eller information ska en plan för detta bifogas
- Nyttan av utvecklingsprojektet för FPA, välfärdsområdet, samarbetspartner, barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning samt deras familjer
- Eventuell finansiering från annat håll eller finansiering som välfärdsområdet självt anvisat för projektet. Finansieringen från annat håll påverkar inte beloppet av den finansiering som beviljas av FPA, utan den efterfrågas för att ge en uppfattning av helheten.
- Hur projektet genomförs sektorsövergripande (inklusive gemensam utveckling med sektorn för fostran och/eller utbildning)
- Hur projektet anknyter till välfärdsområdets tidigare eller pågående utveckling av tjänster
Till projektplanen bifogas länkar till webbplatser eller skriftligt material om det pågående arbetet med att utveckla tjänster för barn och unga med utvecklingsneurologisk funktionsnedsättning som det FPA-finansierade projektet kommer att länkas till.
- Hur man utvärderar utvecklingsarbetet i projektet och förankrar det, och vad som händer efter att projektet avslutats

- ❖ **Det är viktigt att utvecklingsprojektets mål och åtgärder är konkreta och att de är inriktade direkt på kundgränssnittet eller det sektorsövergripande samarbetet.**

- ❖ **Det finns inte ett trollspö som vi kan svinga, men låt oss göra vårt bästa tillsammans!**

Tack!

Riina-maria.leskela@kela.fi

050-4339 841

